

Home » Наука » Акула-довгожитель здивувала вчених генами, які можуть «гальмувати» старіння

Акула-довгожитель здивувала вчених генами, які можуть «гальмувати» старіння

РОМАНЧУК МИКОЛА — 21 Травня 2026, 23:45 2 Mins Read — НАУКА

Важливі новини щодня — додайте «Експерт» в улюблені джерела Google

Міжнародна група вчених збрала найповніший геном гренландської акули та виявила два генетичні механізми, які можуть пояснювати її надзвичайно довге життя. Дослідники припускають, що саме вони допомагають тварині жити до 400 років і майже не хворіти на рак.

Про це пише [IFLScience](#).

Дослідження очолив вчений Університету Токіо Сіґехару Кіношіта. Результати роботи опублікували у журналі Proceedings of the National Academy of Sciences.

Гренландська акула вважається найдовговічнішою хребтною твариною на планеті. За даними радіовуглецевого датування, окремі особини можуть жити до 400 років.

Для порівняння, галапагоські черепахи та гренландські кити, які також належать до довгожителів, живуть приблизно до 200 років.

Гренландська акула мешкає у холодних водах Арктики та північної Атлантики. Вона здатна витримувати температуру до -1,1°C та занурюватися на глибину до 3000 метрів.

Тварина росте дуже повільно — приблизно на один сантиметр за рік. Статевої зрілості акула досягає лише у віці близько 170 років.

Особливу увагу вчених привернув той факт, що попри великі розміри та тривалість життя ці акули майже не хворіють на рак. Саме це й підштовхнуло дослідників до детального аналізу геному.

Геном гренландської акули містить 6,5 мільярда пар основ — це приблизно удвічі більше, ніж у людини. Команді дослідників вдалося зібрати версію, яка охоплює 96,7% ДНК тварини.

Перше відкриття стосується білка гістону H1.0, який відповідає за «упаковку» ДНК усередині клітини. Вчені виявили у ньому незвичну заміну амінокислоти лізину на аргінін.

Дослідники припускають, що така особливість допомагає підтримувати ДНК у більш стабільному стані. Саме це може сповільнювати генетичний хаос, який зазвичай супроводжує старіння.

Друга знахідка пов'язана з процесом ферроптозу — особливого типу загибелі клітин через надлишок заліза.

Виявилося, що гренландська акула має 59 копій гена FTH1b, який пов'язаний із білком феритином. Саме феритин допомагає утримувати залізо у безпечному стані.

За словами авторів дослідження, це може давати акулі потужний механізм контролю за загибеллю клітин. Потенційно це дозволяє захищати здорові тканини та одночасно позбавлятися пошкоджених або ракових клітин.

Водночас вчені наголошують, що поки йдеться лише про гіпотези. Висновки зроблені на основі аналізу геному, а не експериментів із живими клітинами.

Дослідники зазначають, що для остаточного підтвердження механізмів потрібні додаткові наукові роботи.

Читайте ЕКСПЕРТ у Google News

Помітили помилку у матеріалі? Повідомте редакцію: corrections@expert.in.ua

ОСТАННІ НОВИНИ

СЬОГОДНІ

23:45 Акула-довгожитель здивувала вчених генами, які можуть «гальмувати» старіння

23:37 Названо три кросовери, які українці купують найчастіше

23:30 SpaceX готує історичний запуск Starship V3 для польотів на Місяць і Марс

23:21 Репетитори стали «милицями» для української школи — освітній експерт

23:12 Китай хоче замінити роботами 37 мільйонів працівників за 10 років

23:04 Іран хоче офіційно призначити 50 млн євро за вбивство Трампа і Нетаньягу

22:55 Андре Тана звинуватили у бодішеймінгу після слів про фігуру Гайді Клум

22:46 Річка Хотан зробила людей мільйонерами: що знаходять у її водах

22:38 Підроблену сметану можна впізнати за кілька секунд: на що звернути увагу

22:38 Ваші відбитки пальців можуть вкрасти зі звичайного фото: як це працює

LOAD MORE

акула

КАТЕГОРІЇ НОВИН

Всі новини

Україна

Політика

Економіка

Світ

Стиль життя

Авто

Технології

Суспільство

Здоров'я

ІНФОРМАЦІЯ

Про проект

Автори

Редакційна політика і стандарти

Політика використання ШІ

Політика конфіденційності

Правила коментування

Контакти

ТОВ «НОВА МЕДІА ГРУПА» © 2014—2026

Реєстрація R40-06871 у Реєстрі суб'єктів у сфері медіа

Адреса: 01014, м. Київ, вул. Звіринецька, 63

editor@expert.in.uacorrections@expert.in.uareklama@expert.in.ua